

חוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], תשכ"ט-1969*

פרק א': פרשנות

הגדרות

1. בחוק זה –
"בוחר" – בעל זכות לבחור לכנסת;
"הועדה המרכזית" – ועדת הבחירות המרכזית שהוקמה לפי סעיף 15 (א);
"היום הקובע" – יום א' בניסן שלפני שנת פנקס פלונית;
"ועדה אזורית" – ועדת בחירות אזורית שהוקמה לפי סעיף 15 (ב);
"חוק המרשם" – חוק מרשם האוכלוסין, תשכ"ה-1965;¹
"חוק שירות כטחון" – חוק שירות כטחון, תשי"ט-1959 [נוסח משולב]²;
"כלי שיט" – כלי שיט ישראלי כמשמעותו בחוק הספנות (כלי שיט), תש"ך-1960;³
"מרשם האוכלוסין" – המרשם המתנהל לפי חוק המרשם;
"פנקס הבוחרים" – הכינוי לכלל רשימות הבוחרים;
"רשימת בוחרים" – רשימה של בעלי זכות לבחור לכנסת שהוכנה לפי חוק זה;
"שנת פנקס בוחרים" או "שנת פנקס" – התקופה המתחילה ביום ט"ו באב של שנה פלונית והמסתיימת ביום י"ד באב של השנה שלאחריה.

פרק ב': הוראות כלליות

ההצבעה רק לפי הרישום בפנקס

2. הזכות להצביע בבחירות לכנסת נתונה רק למי שרשום בפנקס הבוחרים של שנת הפנקס שבה מתקיימות הבחירות.
3. (א) לענין השימוש בזכות הבחירה לכנסת, ייחשב בן 18 שנה כל מי שיום הולדתו ה-18 חל לא יאוחר מיום תחילתה של שנת פנקס הבוחרים שבה מתקיימות הבחירות.
(ב) לא ידוע יום לידתו של אדם, יחולו הוראות סעיף 12 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, תשכ"ב-1962.⁴
4. כל 750 בוחרים וכל סיעה של הכנסת היוצאת רשאים להגיש רשימת מועמדים בהתאם להוראות פרק ו'.
5. ההצבעה תהיה בעד רשימות מועמדים שפורסמו בהתאם לסעיף 65.
6. לא תהיה הצבעה אלא בתחום היבשה של ישראל ובכלי שיט ישראליים; הוראה זו לא תחול על ההצבעה לפי פרק ט'.
7. כל בוחר רשאי להצביע רק בקלפי אשר רשימת הבוחרים הקשורה אליה כוללת את שמו; הוראה זו לא תחול על מי שמצביע לפי פרקים ט' או י'.

* נקבע בוועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת ביום כ"ט באדר תשכ"ט (19 במרס 1969) לפי סעיף 16 לפקודת סדרי השלטון והמשפט, תשי"ח-1948.

חוק הבחירות לכנסת, תשי"ט-1959, ס"ח תשי"ט, עמ' 114, עמ' 147, עמ' 148; תשכ"א, עמ' 124, עמ' 141; תשכ"ה, עמ' 264, עמ' 266; תשכ"ו, עמ' 71; תשכ"ט, עמ' 2; חוק פנקס הבוחרים לכנסת, תשי"ט-1959, ס"ח תשי"ט, עמ' 24, עמ' 60, עמ' 141; תשכ"ב, עמ' 10; תשכ"ד, עמ' 68; תשכ"ה, עמ' 267; תשכ"ו, עמ' 71; תשכ"ט, עמ' 11, עמ' 95.

1 ס"ח תשכ"ה, עמ' 270.

2 ס"ח תשי"ט, עמ' 286.

3 ס"ח תש"ך, עמ' 70.

4 ס"ח תשכ"ב, עמ' 120.

פרק ג': מפת הבחירות

8. (א) לענין הכנת הבחירות וההצבעה תהא כל נפה אזור בחירות; ישוב ששטחו נמצא בתחומיהן של יותר מגפה אחת, תקבע הועדה המרכזית את אזור הבחירות שבו ייכלל.
(ב) "נפה", לענין סעיף זה — נפה שנקבעה על ידי הממשלה לפי סעיף 3 לפקודת סדרי השלטון והמשפט, תש"ח—1948.⁵
9. שטח המדינה יחולק לאזורי קלפי; כל אחד מאזורי הקלפי יסומן במספר. אזורי בחירות
10. אזור קלפי לא יכלול יותר מישוב אחד; לענין זה יראו את כל תחומה של עיריה או של מועצה מקומית, למעט מועצה אזורית, כישוב אחד. היקף של אזור קלפי
11. אזור קלפי לא יכלול יותר מ-800 בוחרים; ואולם רשאית הועדה המרכזית, על פי הצעת שר הפנים, להעלות את המספר באזור קלפי פלוני עד 1000. מספר הבוחרים באזור קלפי
12. אזור קלפי יהא שטח רצוף; ואולם כישוב פלוני או חלק ממנו שבו אי אפשר לתחום אזורי קלפי לפי סימון של שטח, רשאית הועדה המרכזית, על פי הצעת שר הפנים, לקבוע שתושבי הישוב או תושבי אותו חלק ממנו, ערוכים לפי סדר האלף-בית של שמות משפחה-תיהם, ייחשבו כאזור קלפי או כאזורי קלפי. תחום אזורי קלפי
13. ככל שנה, לא יאוחר מהיום ה-30 שלפני היום הקובע, תקבע הועדה המרכזית את התחומים של אזורי הקלפי על פי הצעת שר הפנים שתוגש לה לא יאוחר מהיום ה-60 שלפני היום הקובע. קביעת אזורי קלפי
14. לענין תוצאות הבחירות יראו את שטח ישראל כולו כאזור אחד. אזור אחד לתוצאות הבחירות

פרק ד': ועדות הבחירות

15. (א) לביצוע הבחירות תוקם ועדת בחירות מרכזית תוך 60 יום מיום כינוסה של כל כנסת חדשה; ועדה יוצאת תכהן עד להקמת ועדה חדשה. ועדות הבחירות
(ב) ככל אזור בחירות תוקם ועדת בחירות אזורית, ובכל אזור קלפי — ועדת קלפי; ועדות אלה יפעלו לפי ההוראות שנקבעו בתקנות.
16. (א) חברי הועדה המרכזית יהיו נציגי הסיעות של הכנסת. ועדת הבחירות המרכזית-הרכבה
(ב) שלושים מקומות בועדה המרכזית יתחלקו כך:
- (1) לכל סיעה שיש לה בכנסת ארבעה חברים או יותר יהיה מקום אחד לכל ארבעה חברי הסיעה;
- (2) המקומות שנשארו אחרי החלוקה לפי פסקה (1) יתחלקו בין הסיעות שהשתתפו בחלוקה זו לפי גודל העודפים של מספר חבריהן;
- (3) היו לשתי סיעות או יותר עודפים שווים, ולא נשארו מקומות לכולן, יכריע ביניהן יושב ראש הכנסת על פי גורל;
- (4) נשארו מקומות פנויים אחרי החלוקה לפי פסקאות (1) ו-(2) יוקטן מספר חברי הועדה לפי סעיף קטן זה במספר המקומות שנשארו פנויים כאמור.

⁵ ע"ד תש"ח, חוס' א' מס' 2, עמ' 1.

- (ג) כל סיעה שלא הגיעה לייצוג לפי סעיף קטן (ב) יהיה לה בוועדה המרכזית חבר אחד.
- (ד) לכל חבר הוועדה המרכזית יהיה ממלא מקום קבוע.
- (ה) כל סיעה תגיש ליושב ראש הכנסת, תוך 50 יום מיום כינוס הכנסת, רשימה של נציגיה בוועדה המרכזית ושל ממלאי מקומם, על שמות משפחותיהם, שמותיהם הפרטיים ומענם.
- (ו) שר, סגן שר, עובד המדינה – פרט למורה – וחיייל בשירות סדיר לפי חוק שירות בטחון או בשירות-קבע של צבא-הגנה לישראל, לא יהיו זוכרים, ולא ממלאי מקום של חברים, בוועדה המרכזית.
- (ז) הוועדה המרכזית מוסמכת לפעול אף אם מספר חבריה אינו שלם.

ועדת הבחירות
המרכזית – יושב
ראש וסגנים

17. (א) יושב ראש הוועדה המרכזית יהיה אחד משופטי בית המשפט העליון שייבחר לכך על ידי שופטים אלה, ויהא נוסף על חברי הוועדה לפי סעיף 16; בחירתו תהיה על פי בקשת יושב ראש הכנסת ולא יאוחר מהיום ה-60 מיום כינוסה של הכנסת.
- (ב) בעת הבחירה לפי סעיף קטן (א) ייבחר אחד מבין שופטי בית המשפט העליון כממלא מקומו של היושב ראש, והוא יכהן משקבע נשיא בית המשפט העליון שנבצר מהיושב ראש למלא תפקידו; נשיא בית המשפט העליון יודיע על קביעתו זו ליושב ראש הכנסת.
- (ג) ליושב ראש הוועדה המרכזית יהיו סגנים שייבחרו על ידי הוועדה המרכזית מבין חבריה; מספר הסגנים יהיה ארבעה, אולם ועדת הכנסת רשאית להגדיל מספר זה עד לשמונה; ארבעה מהסגנים יהיו מארבע הסיעות הגדולות שבכנסת, ואם הוגדל מספר הסגנים כאמור, תקבע ועדת הכנסת מאיזו סיעה יהיו הסגנים הנוספים.

ועדת הבחירות
המרכזית –
ישיבה ראשונה

18. יושב ראש הכנסת יזמן את הוועדה המרכזית לישיבתה הראשונה שתתקיים לא יאוחר מהיום ה-15 שלאחר מסירת ההודעה בכנסת על הרכבה של הוועדה, ויודיע על כך לשר הפנים לפחות יומיים לפני מועד הישיבה.

ועדות בחירות
אזוריות – הרכבן

19. (א) הוועדות האזוריות יתמנו על ידי הוועדה המרכזית לא יאוחר מהיום ה-38 שלפני יום הבחירות.
- (ב) מספר חבריה של כל ועדה אזורית והרכבה הסיעתי יהיו כשל הוועדה המרכזית.
- (ג) לחברים של ועדה אזורית יהיו ממלאי מקום, שיתמנו על ידי הוועדה המרכזית בזמן מינוי הוועדה האזורית; מספרם והרכבם הסיעתי של ממלאי המקום יהיו כשל אותה ועדה אזורית.
- (ד) המועמדים לוועדה אזורית וממלאי מקומם יוצעו לוועדה המרכזית על ידי באי כוח הסיעות או ממלאי מקומם.
- (ה) ועדה אזורית מוסמכת לפעול אף אם מספר חבריה אינו שלם.

ועדות בחירות
אזוריות – יושב
ראש וסגנים

20. (א) יושב ראש של כל ועדה אזורית יהיה שופט שימנה לאותה ועדה על ידי נשיא בית המשפט העליון, ויהא נוסף על חברי הוועדה לפי סעיף 19; מינויים של יושבי ראש הוועדות האזוריות יהיה על פי בקשת יושב ראש הוועדה המרכזית ולא יאוחר מהיום ה-38 שלפני יום הבחירות.
- (ב) הוועדה המרכזית תמנה לכל ועדה אזורית, מבין חברי אותה ועדה אזורית, שלושה סגני יושב ראש.

ועדות קלפי

21. (א) ועדות קלפי יתמנו על ידי הוועדות האזוריות באישורה של הוועדה המרכזית; המינוי על ידי הוועדות האזוריות יהיה לא יאוחר מהיום ה-20 שלפני יום הבחירות, והאישור על ידי הוועדה המרכזית – לא יאוחר מהיום ה-10 שלפני יום הבחירות.

(ב) הועדה המרכזית תקבע בכל שנה את מספר חבריה של כל אחת מועדות הקלפי ואת הרכבה הסייעתי מבין כל הסיעות המיוצגות בוועדה המרכזית, ובלבד שבכל ועדת קלפי יהיו מיוצגות לא פחות משלוש סיעות.

(ג) נקבע מספר חבריה והרכבה הסייעתי של ועדת קלפי כאמור בסעיף קטן (ב), וסיעה לא הודיעה לוועדה האזורית את שמות נציגיה בוועדת הקלפי תוך תקופה שקבעה הועדה האזורית, תורכב ועדת הקלפי בלא נציגי אותה סיעה.

(ד) לכל חבר של ועדת קלפי יהיו שני ממלאי מקום קבועים מסיעתו, ורשאית סיעה לדרוש שיהיו לחבר מסיעתה שלושה ממלאי מקום קבועים; ממלאי המקום יתמנו על ידי הועדה האזורית.

(ה) הועדה האזורית תמנה לכל ועדת קלפי, מבין חברי אותה ועדה, יושב ראש וסגן יושב ראש.

(ו) כל סיעה רשאית, בכל עת, בדרך שתקבע הועדה המרכזית, להחליף את נציגה בוועדת הקלפי ואת ממלאי מקומו.

22. כל סיעה רשאית להחליף את נציגיה בוועדה המרכזית ובוועדה אזורית ואת ממלאי מקומם על ידי מתן הודעה של בא כוחה ליושב ראש הועדה המרכזית ולשר הפנים, ובהח"לפת נציג בוועדה אזורית – גם ליושב ראש אותה ועדה.

חילופי גברי
בוועדה המרכזית
ובועדה אזורית

23. (א) הודעה על הרכבה של הועדה המרכזית תינתן בכנסת על ידי יושב ראש הכנסת תוך 14 יום מיום הקמת הועדה המרכזית ותפורסם על ידי שר הפנים ברשומות תוך 10 ימים מן היום שניתנה בכנסת.

הודעה על הרכב
הועדה המרכזית
הועדות
האזוריות

(ב) חל שינוי בהרכב הועדה המרכזית, יפרסם שר הפנים הודעה על כך ברשומות תוך 10 ימים מיום שקיבל את ההודעה על השינוי וככל האפשר לפני יום הבחירות.

(ג) הודעה על הרכבן של הועדות האזוריות תפורסם על ידי הועדה המרכזית במקום ובצורה שנקבעו בתקנות.

24. (א) המנין החוקי בישיבה של הועדה המרכזית ושל ועדה אזורית יהיה שליש מחברי הועדה וביניהם היושב ראש או סגן יושב ראש, ובלבד שכל חברי הועדה הזמנו לישיבה לפחות 24 שעות מראש; המנין החוקי בישיבת ועדת קלפי יהיה מחצית חברי הועדה וביניהם היושב ראש או סגן יושב ראש, ובלבד שכל חברי הועדה הזמנו לישיבה כראוי; לא נכח מנין כזה כעבור שעה מן הזמן שנקבע להתחלת הישיבה, תהיה הישיבה חוקית בכל מספר של נוכחים, ובלבד שיהא נוכח יושב ראש או סגן יושב ראש הועדה.

מנין, רוב וכו'
בוועדות הבחירות

(ב) החלטות של הועדה המרכזית, של ועדה אזורית ושל ועדת קלפי יתקבלו ברוב קולות של המשתתפים בהצבעה; היו הדעות שקולות, יכריע יושב ראש הישיבה.

(ג) ממלא מקום של חבר רשאי להשתתף בישיבות הועדה בתורת חבר בהעדרו של חבר הועדה.

(ד) בישיבות של הועדה המרכזית, של הועדות האזוריות ושל ועדות הקלפי רשאים להיות נוכחים, כמשקפים בלבד, נציג אחד של כל רשימת מועמדים שפורסמה בהתאם לסעיף 65 ואינה מיוצגת באותה ועדה.

(ה) בהעדר היושב ראש של ועדה אזורית, ימלא את מקומו למשך ההיעדרות – אותו הסגן שהועדה המרכזית קבעה לכך.

(ו) בהעדר היושב ראש של ועדת קלפי, ימלא סגן היושב ראש את מקומו למשך ההיעדרות.

25. (א) לענין הקמת הועדה המרכזית יראו רשימת מועמדים שמתוכה נבחרו חבריהם לכנסת – כסיעה, ומספר חברי הסיעה כמספר המועמדים שנבחרו; בא כוחה של רשימת המועמדים וממלא מקומו יהיו בא כוחה של הסיעה וממלא מקומו.
- (ב) כל סיעה רשאית בכל עת, על ידי הודעה בכתב ליושב ראש הכנסת, להחליף באי כוחה וממלאי מקומו.
- (ג) השתנה הרכבה הסיעתי של הכנסת, או שמה של סיעה או מספר חבריה, ואישרה ועדת הכנסת את השינוי, ישתנה בהתאם לכך ההרכב הסיעתי של כל ועדות הבחירות, או שם הסיעה; ואולם אם התמנו חברי הועדות האזוריות או ועדות הקלפי לפני השינוי כאמור, לא יביא השינוי לידי שינוי בהרכב הסיעתי של ועדה מועדות אלה, ולסיעה שנתורה ללא נציג בעקבות השינוי יהיה בוועדה חבר אחד בדעה מייצגת.
- (ד) לענין רשימות המועמדים יובא בחשבון כל שינוי בהרכבה הסיעתי של הכנסת שחל ואושר כאמור עד יומיים לפני תום המועד להגשת רשימות אלה.
- (ה) יושב ראש הכנסת יודיע ליושב ראש הועדה המרכזית על הפרטים האמורים בסעיף זה ועל כל שינוי בהם, ויפרסם עליהם הודעה ברשומות.

פרק ה': פנקס הבחורים

סימן א': הכנה

26. לכל שנת פנקס יוכן פנקס בחורים, שיכלול כל אדם שביום הקובע היה אזרח ישראלי והיה רשום, הוא וזמנו, במרשם האוכלוסין כתושב ויום הולדתו ה-18 חל לא יאוחר מיום תחילתה של אותה שנת פנקס.
27. אין להכניס שינוי בפנקס הבחורים תוך שנת הפנקס שבשביילה הוא הוכן.
28. לשם הכנת פנקס הבחורים תוכן לכל אזור קלפי רשימה, שתכלול כל אדם שיום הולדתו ה-18 חל לא יאוחר מיום ס"ו באב שלאחר היום הקובע ושכיום ה-61 שלפני היום הקובע היה אזרח ישראלי והיה רשום במרשם האוכלוסין כתושב אותו אזור.
29. רשימת בחורים תפרט את שם המשפחה של כל בוחר, שמו הפרטי, שם אביו או אמו, שנת לידתו, מענו ומספר זהותו במרשם האוכלוסין; באין לבוחר שם משפחה, יפורט גם שם אבי אביו; והכל לפי הרשום במרשם האוכלוסין ביום ה-61 שלפני היום הקובע.
30. ברשימת בחורים יהיו שמות הבחורים ערוכים זה מתחת לזה לפי סדר האלף-בית של שמות המשפחה ומסומנים במספרים סידוריים; בוחר שאין לו שם משפחה יירשם לפי סדר האלף-בית של שמו הפרטי.

סימן ב': הודעה לבוחר והצגת רשימות

31. מי שעד היום הקובע נעשה זכאי להיכלל בפנקס הבחורים לפי האמור בסעיף 28, ומי שעד אותו יום שמו הוצא מרשימת בחורים פלונית והועבר לרשימת בוחרים אחרת, אם משום שהיה לתושב אזור קלפי אחר ועל העתקת מקום מגוריו לאותו אזור נמסרה הודעה לפי חוק המרשם ואם כתוצאה מהוראות סעיפים 9 עד 13 – ישלח לו שר הפנים הודעה על כך בדואר או בדרך אחרת שנקבעה בתקנות.

32. הודעות לפי סעיף 31 יישלחו בכל שנה תוך 45 ימים מהיום הקובע ובהן יצויינו –
 (1) שם משפחתו של האדם, שמו הפרטי, מענו ומספר זהותו במרשם האוכלוסין;
 (2) עובדת היותו רשום ברשימת בוחרים, מספר אזור קלפי אשר לו הוכנה אותה רשימה, והישוב שבו נמצא אותו אזור קלפי.
33. בכל שנה, מהיום ה-46 עד היום ה-55 אחרי היום הקובע, יציג שר הפנים את רשימות הבוחרים לשנת הפנקס הקרובה, למען יוכל כל דורש לעיין בהן; ההצגה תיעשה בהתחשב עם הדרישות הדתיות לשמירת ימי המנוחה.
34. לא יאוחר מהיום ה-37 אחרי היום הקובע תקבע הועדה המרכזית את מקומות ההצגה ושעות ההצגה בכל אחד מהם על פי הצעת שר הפנים, שתוגש לוועדה לא יאוחר מהיום ה-7 אחרי היום הקובע.
35. לא יאוחר מהיום ה-39 אחרי היום הקובע יפרסם שר הפנים, בכל העתונים היומיים שהופיעו בתחום המדינה ברציפות במשך שנים עשר החדשים שלפני אותו יום, הודעה על ימי ההצגה, מקומותיה ושעותיה.
36. בכל מקום הצגה שבישוב יוצגו כל רשימות הבוחרים שבהן רשומים תושבי אותו ישוב, ורשימות אלה בלבד.
37. בכל ישוב שיש בו 10 אזורי קלפי או יותר תוצג, נוסף על רשימות הבוחרים ולא יאוחר מ-5 ימים לאחר היום הראשון להצגת רשימות הבוחרים, גם רשימה שתכיל את שמות כל הבוחרים של אותו ישוב לפי סדר האלף-בית של שמותיהם או לפי סדר מספר זהותם במרשם האוכלוסין; רישום או אי-רישום ברשימה נוספת זו, אין בו כדי להקנות או לשלול זכות הצבעה.
38. דרכי ההצגה של רשימות הבוחרים, לרבות חובותיהן, סמכויותיהן ואחריותן של הרשויות המקומיות בקשר להצגה, יהיו כפי שנקבע בתקנות.
39. לא יאוחר מהיום ה-46 אחרי היום הקובע ימסור שר הפנים לכל אחד מחברי הועדה המרכזית העתק מכל רשימות הבוחרים.

סימן ג': בקשות, עררים וערעורים

40. עד היום ה-65 אחרי היום הקובע רשאי כל אדם להגיש לשר הפנים –
 (1) בקשה בכתב לתקן פרטים המתייחסים אליו שנרשמו ברשימת הבוחרים באופן לא נכון, או בקשה להוציא את שמו מרשימת הבוחרים שבה הוא כלול ולכללו ברשימת הבוחרים של אזור קלפי שבתחום ישוב אחר שהוא תושב בו בהתאם להודעה שנמסרה לפי חוק המרשם;
 (2) ערר מנומק בכתב על שהוא לא נרשם בפנקס, או על שהוא או זולתו נרשם בפנקס שלא כדין.
41. בוחר אשר בתקופה שבין היום ה-60 שלפני היום הקובע לבין היום הקובע נמסרה לגביו הודעה לפי חוק המרשם, הנוגעת לפרט מהפרטים המפורטים בסעיף 29 או בדבר הענקת האזרחות הישראלית או שלילתה או בדבר מותו של הבוחר, יראו את ההודעה, לענין סעיפים 44 עד 53, כאילו היתה בקשה או ערר שהוגשו כדין לפי סעיף 40 וכאילו הרישום ברשימה שהוכנה לפי סעיף 28 נרשם באופן לא נכון או שלא כדין.

בקשות של חברי מועצות של רשויות מקומיות

42. (א) חבר מועצה של עירייה או של מועצה מקומית, למעט מועצה אזורית, רשאי להגיש לשר הפנים, עד היום ה-65 אחרי היום הקובע, בקשה להוציא את שמו של בוחר מרשימת הבוחרים שבה הוא כלול ולכללו ברשימת הבוחרים של אזור קלפי שבתחום ישוב אחר שהוא תושב בו.

(ב) אל הבקשה יצורפו ראיות בכתב על מענו של הבוחר; העתקי הבקשה והראיות יישלחו לבוחר בדואר רשום לפי המען הרשום במרשם האוכלוסין והמען החדש כמפורט בבקשה.

סדרי הגשת

43. סדרי הגשת בקשות ועררים לפי סעיף 40 ובקשות לפי סעיף 42 ייקבעו בתקנות.

הכרעת בקשות ועררים

44. שר הפנים יכריע בבקשות ובעררים שהוגשו כאמור ויודיע את החלטתו בכתב למבקש או לעורר – ואם הבקשה או הערר נגעו לזולת, גם לו – עד היום ה-89 אחרי היום הקובע.

מסירת רשימות

45. לא יאוחר מהיום ה-94 אחרי היום הקובע ימסור שר הפנים לכל אחד מחברי הועדה המרכזית –

(1) רשימה של שמות הבוחרים שהחליט להוסיף לרשימות הבוחרים של אזורי קלפי שבתחום ישוב פלוני לאחר שהוצאו מרשימות הבוחרים של אזורי קלפי שבתחום ישוב אחר כתוצאה מבקשות לפי סעיפים 40 (1) ו-42;

(2) רשימה של שמות הבחורים שהחליט להוסיף לרשימות הבוחרים כתוצאה מעררים לפי סעיף 40 (2).

ערעור

46. מי שהגיש בקשה או ערר – ואם הבקשה או הערר נגעו לזולתו, גם הזולת – רשאי, עד היום ה-99 אחרי היום הקובע, לערער לפני בית משפט מחוזי על החלטת שר הפנים או על שלא קיבל הודעה על החלטת שר הפנים, וכל חבר הועדה המרכזית רשאי לערער כאמור על החלטת שר הפנים להוסיף שם של בוחר לרשימת בוחרים אם כתוצאה מבקשה לפי סעיפים 40 (1) או 42 ואם כתוצאה מערר לפי סעיף 40 (2).

שיפוט מקומי לערעורים

47. הערעור יוגש לבית המשפט המחוזי שבאזור שיפוטו נמצא אזור הקלפי אשר ברשימת הבוחרים שלו –

(1) ביקש המבקש לתקן פרטים בלתי נכונים או לכלול את שמו או שם זולתו כאמור בסעיפים 40 (1) או 42;

(2) דרש העורר לכלול או להוציא את שמו או את שם זולתו כאמור בסעיף 40 (2).

ראיות

48. חובת ההוכחה לטענותיו – על המערער; כל רשות מרשויות המדינה וכל רשות מקומית חייבות לתת, ללא אגרה, כל תעודה וכל אישור הדרושים לצורך ערעור כזה.

הרכב בית המשפט ופסק הדין

49. בית המשפט המחוזי ידון בערעור בשופט אחד; פסק דינו יהיה סופי ואין לערער עליו; פסק הדין יינתן ויימסר לשר הפנים עד היום ה-113 אחרי היום הקובע.

אישור יפוי כוח

50. על אף האמור בכל חיקוק, עורך דין המופיע מטעם מערער בערעור לפי פרק זה רשאי לסמוך על יפוי כוח שנחתם בידי המערער בפני אחד המנויים להלן שאישר את חתימת המערער על פני יפוי הכוח, ואלה הם:

- (1) שופט;
- (2) דיין בית דין דתי;
- (3) היועץ המשפטי לממשלה, פרקליט המדינה, פרקליט מחוז, פרקליט נפה, סגן או עוזר לפרקליט המדינה או לפרקליט המחוז;

(4) חבר הוועדה המרכזית;

(5) ראש רשות מקומית, או חבר של מועצת עיריה או של מועצה מקומית.

51. שר המשפטים רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לדיון בערעורים לפי פרק זה, לרבות הגשת ערעור, צירוף בעלי דין, איחוד של ערעורים ומסירת הזמנות ומסמכים אחרים.

תקנות סדרי דין

סימן ד': הוראות משלימות

52. שר הפנים רשאי, בהתייעצות עם שר הבטחון ועם יושב ראש הוועדה המרכזית, להורות הוראות מיוחדות לגבי חיילים בכל הנוגע למשלוח הודעות לפי סעיפים 31 ו-32, להגשת בקשות ועררים לפי סעיף 40, לדיון בהם ולמסירת החלטות לפי סעיף 44, ושר המשפטים רשאי, בהתייעצות עם שר הבטחון ועם יושב ראש הוועדה המרכזית, להורות הוראות מיוחדות לגבי חיילים בכל הנוגע להגשת ערעורים לפי סעיף 46, לדיון בהם ולמסירת פסקי הדין; הוראות כאלה אינן טעונות פרסום ברשומות או כל פרסום אחר, והן יובאו לידיעת החיילים ושאר הנוגעים בדבר בדרך שיקבע שר הפנים בהתייעצות עם שר הבטחון.

הוראות בנוגע לחיילים

53. עד היום ה-127 אחרי היום הקובע יתקן וישלים שר הפנים את רשימות הבוחרים בהתאם להחלטותיו לפי סעיף 44 ולפסקי דין לפי סעיף 49; כל אדם ששמו נוסף לרשימת בוחרים על פי פסק דין, יודיע לו שר הפנים על כך עד היום ה-150 אחרי היום הקובע.

השלמת הרשימות ומתן הודעה

54. פנקס הבוחרים, כפי שתוקן והושלם כאמור, ייכנס לתקפו ביום ט"ו באב שלאחר היום הקובע; שר הפנים יפרסם הודעה על כך ברשומות.

ראשית תקפו של הפנקס

55. לא יאוחר מהיום ה-135 אחרי היום הקובע ימסור שר הפנים לכל אחד מחברי הוועדה המרכזית רשימה של כל השינויים שחלו בפנקס הבוחרים כתוצאה מבקשות, עררים או ערעורים לפי פרק זה.

רשימת שינויים

פרק ו': רשימות מועמדים

56. (א) לא יהיו מועמדים לכנסת עובדי המדינה וקציני הצבא האלה:

הוראות בענין עובדי המדינה וחיילים

(1) עובדי המדינה בדרגה 5 ומעלה של הדירוג המינהלי-הכללי או בדרגה ט"ו של הדירוג האחיד;

(2) עובדי המדינה בדרגה מקצועית שמשכורתה היסודית ההתחלתית אינה נמוכה מן המשכורת היסודית ההתחלתית של דרגה 5 של הדירוג המינהלי-הכללי (להלן - דרגה מקבילה);

(3) עובדי המדינה בדרגה נמוכה מדרגה 5 של הדירוג המינהלי-הכללי או בדרגה מקבילה או נמוכה מדרגה ט"ו של הדירוג האחיד, אם לתפקידם נקבע מתח דרגות הכולל את הדרגה 5 האמורה או דרגה מקבילה או דרגה ט"ו של הדירוג האחיד;

(4) קציני צבא בכל דרגה שהיא בשירות קבע של צבא-הגנה לישראל, זולת אם חדלו להיות עובדי המדינה או קציני צבא, כאמור, לפחות 100 יום לפני יום הבחירות.

(ב) עובד המדינה - פרט למורה - וחייל בשירות קבע של צבא-הגנה לישראל שסעיף קטן (א) אינו חל עליהם, ששמו נכלל באחת מרשימות המועמדים, יופסק שירותו מיום הגשת רשימת המועמדים ועד יום הבחירות, ואם נהיה לחבר הכנסת - כל זמן היותו חבר הכנסת.

(ג) חייל בשירות סדיר לפי חוק שירות בטחון ששמו נכלל באחת מרשימות המועמדים, יופסק שירותו מיום הגשת רשימת המועמדים ועד יום הבחירות.

(ד) מועמד ששמו נכלל באחת מרשימות המועמדים שפורסמו, לא ישרת שירות מילואים לפי חוק שירות בטחון מיום פרסום הרשימות ועד יום הבחירות.

תגשת רשימת
מועמדים

57. (א) רשימת מועמדים תכיל לא יותר מ-120 שמות של אנשים הזכאים להיבחר ושהסכימו להכללת שמם ברשימה; השמות יהיו מסומנים כל אחד במספר סידורי.

(ב) הרשימה תפרט את שם המשפחה של כל מועמד, שמו הפרטי, מספר זהותו במרשם האוכלוסין, משלח ידו, מקום מגוריו ומענו; היה המועמד חייל בשירות סדיר לפי חוק שירות בטחון, או בשירות קבע של צבא-הגנה לישראל, תפרש הרשימה את מקום מגוריו ומענו שמלפני התגייסותו ותציין כמשלח ידו שהוא חייל בצבא-הגנה לישראל.

(ג) רשימת מועמדים המוגשת על ידי בוחרים תיחתם בידי המגישים על גבי טופס שנקבע בתקנות כשכל הטריטים ממולאים כראוי ושם הרשימה ושמות מועמדיה מפורשים כסדרם.

(ד) לגבי כל אחת מחתימות המגישים יצורף לרשימה תצהיר לפי סעיף 37 לפקודת העדות⁶ המאשר שהחתימה ניתנה בנוכחות המצהיר; המצהיר יוסיף את חתימתו ליד חתימת המגיש.

(ה) לא יחתום אדם על יותר מרשימת מועמדים אחת; מי שחתם על יותר מרשימת מועמדים אחת – חתימותיו בטלות.

(ו) בוחר שחתם על רשימת מועמדים לא יוכל לחזור בו מחתימתו; מותר לא יפסול את חתימתו.

(ז) הוגשה רשימת מועמדים על ידי בוחרים, כל החתימות אחרי 1500 הראשונות, לא יתחשבו בהן לצורך סעיף זה.

(ח) רשימת מועמדים המוגשת על ידי סיעה של הכנסת היוצאת תיחתם בידי בא כוח הסיעה או ממלא מקומו שנקבעו בהתאם לסעיף 25; רשימת מועמדים המוגשת במשותף על ידי שתי סיעות או יותר של הכנסת היוצאת, תיחתם בידי באי כוחן של כל אותן הסיעות או ממלאי מקומם.

(ט) רשימת מועמדים, בצירוף הסכמת המועמדים בכתב או במכרז, תוגש לוועדה המרכזית לא יאוחר מהיום ה-35 שלפני יום הבחירות; על ימי ההגשה, שעותיה ומקומה תפרסם הוועדה המרכזית, לא יאוחר מהיום ה-40 שלפני יום הבחירות, הודעה בדרך שתקבע.

(י) עם קבלת רשימת מועמדים תאשר הוועדה המרכזית בכתב את הגשתה, בציון היום והשעה.

כל מועמד –
ברשימה אחת
בלבד

58. אדם יוכל להיות מועמד ברשימת מועמדים אחת בלבד; מי שהסכים להכללת שמו בשתי רשימות מועמדים או יותר, תמחוק הוועדה המרכזית את שמו מכל הרשימות.

באי כוח רשימת
המועמדים

59. המגישים רשימת מועמדים רשאים לציין בה שני אנשים, אחד כבא כוח הרשימה ואחד כממלא מקומו; באין ציון כזה יראו את האדם החתום ראשון למגישים כבא כוח הרשימה, ואת השני כממלא מקומו.

⁶ חוקי איי, כרך א', טק נ"ד, עמ' 650; ס"ח תשס"ז, עמ' 10.

60. עם הגשת רשימת מועמדים על ידי בוחרים יתן בא כוח הרשימה או ממלא מקומו בידי יושב ראש הועדה המרכזית ערבון בסך המשת אלפים לירות, במזומנים או בשיק בנקאי; בלא ערבון כאמור לא תקבל הועדה המרכזית את רשימת המועמדים.

כינוי ואות של רשימת מועמדים

61. (א) רשימת מועמדים תישא כינוי עם אות או עם שתי אותיות שונות של האלף-בית העברי, להבדילה מרשימות מועמדים אחרות.

(ב) סיעה מסיעות הכנסת היוצאת, זכות עדיפות לה לסמן את רשימתה בכינוי, באות או באותיות, כולם או מקצתם, שבהם היתה מסומנת רשימת המועמדים שלה בבחירות לכנסת היוצאת; שתי סיעות או יותר של הכנסת היוצאת, בין שהתאחדו לסיעה אחת ובין אם לאו, המגישות רשימת מועמדים אחת, זכות עדיפות להן לסמן את רשימתן בכינויים או באותיות, כולם או מקצתם, שבהם היו מסומנות רשימות המועמדים שלהן בבחירות לכנסת היוצאת, והוא אף אם המספר הכולל של האותיות עולה על שתיים.

(ג) לא תישא רשימת מועמדים את הכינוי, האות או האותיות, כולם או מקצתם, שבהם היתה מסומנת רשימת מועמדים של סיעה מסיעות הכנסת היוצאת, אלא בהסכמתו בכתב של בא-כוח אותה סיעה, ואם התאחדה אותה סיעה עם סיעה אחרת – בהסכמתו בכתב של בא-כוח הסיעה המאוחדת.

(ד) בכפוף להוראות סעיפים קטנים (א) עד (ג), מי שהקדים להגיש את רשימתו, זכותו לבחור כינוי ואות או שתי אותיות – קודמת.

(ה) רשימת מועמדים שלא ניתנו לה כינוי או אות על ידי מגישה, תתן לה הועדה המרכזית, בכפוף להוראות סעיף זה, כינוי ואות או שתי אותיות.

(ו) רשימת מועמדים לא תישא כינוי, אות או אותיות העלולים להטעות.

תיקון רשימת המועמדים

62. הוגשה רשימת מועמדים שלא בהתאם לסעיפים הקודמים, תודיע הועדה המרכזית, לא יאוחר מהיום ה-29 שלפני יום הבחירות, לבא כוח הרשימה ולממלא מקומו על הליקוי, והם רשאים לתקן את הליקוי לא יאוחר מהיום ה-24 שלפני יום הבחירות; היה בין החותמים על רשימת מועמדים מי שלא היה בוחר, ייחשב הדבר לליקוי, אולם מספר בלתי מספיק של חותמים פוסל את הרשימה.

אישור רשימת המועמדים

63. רשימת מועמדים שהוגשה כהלכה או שתוקנה לפי הסעיף הקודם, תאשר אותה הועדה המרכזית ותודיע על כך, לא יאוחר מהיום ה-20 שלפני יום הבחירות, לבא כוח הרשימה ולממלא מקומו.

ערעור על סירוב לאשר רשימת מועמדים

64. (א) סירבה הועדה המרכזית לאשר רשימת מועמדים, כולה או אחד משמות המועמדים, או את הכינוי או את האות של הרשימה, תודיע הועדה על כך, לא יאוחר מהיום ה-20 שלפני יום הבחירות, לבא-כוח הרשימה ולממלא מקומו, והם רשאים, לא יאוחר מהיום ה-18 שלפני יום הבחירות, לערער על הסירוב לפני בית המשפט העליון.

(ב) בערעור לפי סעיף זה ידון בית המשפט העליון בשלושה שופטים ופסק דינו יהיה סופי; פסק הדין יימסר לועדה המרכזית לא יאוחר מהיום ה-13 שלפני יום הבחירות.

(ג) שר המשפטים רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לדין בערעורים לפי סעיף זה, לרבות הגשת ערעור, צירוף צדדים, איחוד של ערעורים ומסירת הזמנות ומסמכים אחרים.

טרסום רשימת המועמדים

65. הועדה המרכזית תפרסם ברשומות, לא יאוחר מהיום ה-8 שלפני יום הבחירות, את רשימות המועמדים כפי שאישרה היא או אישר בית המשפט העליון לפי סעיף 64; הפרסום יציין כינוי ואות של כל רשימה.

חילוט חלקי של
ערבון

66. רשימת מועמדים שהגישו בוחרים ולא אושרה סופית, יחולט מתוך הערבון שניתן עם הגשתה סכום של אלף לירות לטובת אוצר המדינה, והיתרה תוחזר לנותן הערבון.

התקשרות בין
רשימות מועמדים

67. (א) רשימות מועמדים רשאיות להתקשר ביניהן לשם חלוקת המנדטים, אך אין רשימה רשאית להתקשר אלא עם רשימה אחת בלבד, ואין תוצאה להתקשרות אלא זו הקבועה בסעיף 82.

(ב) על התקשרות של רשימות מועמדים יש למסור לוועדה המרכזית, לא יאוחר מהיום ה-8 שלפני יום הבחירות, הודעה בכתב חתומה בידי באי כוח שתי הרשימות או ממלאי מקומם.

(ג) הוועדה המרכזית תפרסם התקשרויותיהן של רשימות מועמדים ברשימות ובע-תונים יומיים לא יאוחר מהיום ה-6 שלפני יום הבחירות.

פרק ז': ההצבעה וספירת הקולות

מקום קלפי

68. (א) לכל אזור קלפי תהיה קלפי אחת; הקלפי תעמוד בתחום אזור הקלפי אם לא החליטה הוועדה המרכזית על מקום אחר בשים לב לנסיבות שבאזור; מקום הקלפי ייקבע, ככל האפשר, תוך מגמה להקטין את המרחק בין הקלפי לבין מקום המגורים של הזכאים לבחור בה.

(ב) מקום קלפי לא יהיה במועדון מפלגתי או במקום אחר המיועד למוסד ציבורי-פוליטי, ואף לא בבית כנסת או במקום תפילה אחר, אלא אם הסכימו לכך כל חברי ועדת הקלפי ובאישור הוועדה המרכזית.

(ג) לא יאוחר מהיום הקובע תקבע הוועדה המרכזית את מקומות הקלפי לשנת הפנקס הקרובה, על פי הצעת שר הפנים שתוגש לוועדה לא יאוחר מהיום ה-60 שלפני היום הקובע.

(ד) הוועדה על מקום הקלפי תפורסם, לא יאוחר מהיום ה-7 שלפני יום הבחירות, במקום ובצורה שקבעה הוועדה המרכזית.

הפקעת מקומות
בשביל ועדות
קלפי

69. (א) יושב ראש הוועדה המרכזית רשאי, אם ראה צורך בכך, להפקיע זמנית מקומות - למעט מקומות מגורים ומשרדים פרטיים - שישימשו מקום עבודה לוועדות קלפי בימי עבודתן או מקומות קלפי ביום הבחירות.

(ב) בעד הפקעה לפי סעיף זה ישולם פיצוי כפי שיקבע יושב ראש הוועדה המרכזית.

הוראות במקרים
מיוחדים

70. (א) נוכחו יושב ראש הוועדה המרכזית וסגניו, שבאזור קלפי פלוגי יהיו פחות מ-50 בוחרים, רשאים הם, לא יאוחר מהיום ה-10 שלפני יום הבחירות, לצרף אותו לאזור הקלפי הקרוב ביותר ושהמרחק אליו סביר בעיניהם, ויודיעו על כך מיד לבוחרים וליושבי ראש ועדות הבחירות הנוגעים בדבר בצורה שימצאו למתאימה; כל אדם המתנגד לצירוף רשאי, לא יאוחר מהיום ה-7 שלפני יום הבחירות, להביא טענותיו לפני היושב ראש וסגניו והם יחליטו בדבר סופית לא יאוחר מ-5 ימים לפני יום הבחירות.

(ב) נוכחו יושב ראש הוועדה המרכזית וסגניו, שבאזור קלפי פלוגי יעלה מספר הבוחרים על 1000, או שמסיבה אחרת צפוי במקום קלפי פלוגי תור של מצביעים העשוי לעכב יתר על המידה את הצבעתם של אלה שבאו להצביע, רשאים הם, לא יאוחר מהיום ה-6 שלפני יום הבחירות, להורות שבאותו אזור קלפי תהיה קלפי שניה; ניתנה הוראה כאמור, יעשו היושב ראש וסגניו מיד את כל אלה:

(1) יקבעו את מקום הקלפי השניה;

(2) יקבעו מי מהבוחרים של אותו אזור קלפי יצביע בקלפי השניה;

(3) יודיעו, במקום ובצורה שימצאו לנכון, על מקום הקלפי השניה ועל הבחורים שיצביעו בה;

(4) יקבעו מי מחברי ועדת הקלפי של אותו אזור קלפי ומי ממלאי המקום של חברים אלה יהיו את ועדת הקלפי של הקלפי השניה לצורך ההצבעה וספירת הקולות, ורשאים הם, לצורך זה, למנות חברים נוספים לוועדת הקלפי של אותו אזור קלפי, ובלבד שכל החברים יהיו מבין הסיעות המיוצגות בוועדה המרכזית ושכל ועדה יהיו מיוצגות לא פחות משלוש סיעות מבין סיעות הכנסת היוצאת;

(5) יקבעו מי מחברי ועדת הקלפי יהיה יושב ראש ומי מהם יהיה סגן יושב ראש של ועדת הקלפי השניה.

(ג) נזכחו יושב ראש הוועדה המרכזית וסגניו, תוך 30 יום לפני יום הבחירות, כי מקום קלפי שעליו פורסם בהודעה לפי סעיף 68 (ד) שוב אינו מתאים ליעודו כמקום קלפי כחוצאה משינויים בנסיבות, רשאים הם לקבוע מקום קלפי אחר ולהודיע על כך לבחורים וליושבי ראש ועדות הבחירות הנוגעים בדבר במקום ובצורה שימצאו לנכון.

71. (א) לא יאוחר מהיום ה-15 שלפני יום הבחירות ימסור שר הפנים לוועדה המרכזית ששה עתקים מפנקס הבחורים שיעמוד בתקפו ביום הבחירות.

מסירת רשימת
הבחורים

(ב) לא יאוחר מיומיים לפני יום הבחירות תמסור הוועדה המרכזית לכל ועדת קלפי, בשני עתקים, את רשימת הבחורים הרשאים להצביע באותה קלפי, כפי שנמסרה לוועדה המרכזית על ידי שר הפנים לפי סעיף קטן (א).

72. (א) הקלפי תהיה פתוחה להצבעה ביום הבחירות ללא הפסקה מ-7 בבוקר עד 11 בלילה, אך בישוב שמספר הזכאים להצביע בו אינו עולה על 350 תהיה הקלפי פתוחה מ-8 בבוקר עד 9 בלילה; הקלפי תיסגר לפני השעות האמורות אם כבר הצביעו כל הזכאים להצביע בה.

זמן ההצבעה

(ב) מי שהגיע למקום הקלפי תוך שעות ההצבעה, זכאי להצביע גם אם נתעכבה הצבעתו עד אחרי גמר שעות ההצבעה.

73. בשעות ההצבעה לא ייצא אדם כמקום הקלפי זולת חברי ועדת הקלפי או ממלא מקומו של חבר הוועדה שנועד, משקיפים כאמור בסעיף 24 (ד), חברי הוועדה המרכזית והוועדה האזורית, בוחרים שהותרו להיכנס לשם הצבעה, שר הפנים או בא כוחו ושוטרים הדרושים לדעת ועדת הקלפי לשמירת הסדר.

נוכחות במקום
הקלפי

74. (א) הרוצה להצביע חייב לזהות את עצמו בפני ועדת הקלפי.

זיהוי הבחורים

(ב) כאמצעי זיהוי תשמש אך ורק תעודת זהות שניתנה לפי חוק המרשם, תעודת זהות שניתנה לפי פקודת מרשם התושבים, תש"ט-1949,⁷ או פנקס זיהוי שניתן לפי תקנות שעת-חירום (רישום תושבים), תש"ח-1948.⁸

(ג) מי שהצביע, תטביע ועדת הקלפי בתעודת הזהות או בפנקס הזיהוי שלו חותם המעיד שהצביע לכנסת, תִּקַּב את התעודה או הפנקס ותמחוק את שם המצביע מרשימת הבחורים.

7 ע"ר תשי"ט, תוס' 1 מס' 48, עמ' 164.

8 ע"ר תשי"ח, תוס' ב' מס' 16, עמ' 77.

75. (א) וכך מצביעים: בתא המסתיר את הכוחר מעיני זולתו, נותן הכוחר פתק הצבעה לתוך מעטפה אטומה שניתנה לו על ידי ועדת הקלפי; את המעטפה הוא מטיל לעיני ועדת הקלפי לתוך הקלפי.

(ב) מי שמחמת מחלה או מום אינו מסוגל להצביע לבדו, רשאי להביא אתו אדם אחר כדי שיעזור לו בהצבעה.

76. (א) פתקי הצבעה יהיו מודפסים על פי דוגמה שאישרה הועדה המרכזית, ועליהם אות, או כינוי ואות, של הרשימה ותו לא.

(ב) רשימת מועמדים רשאית להוסיף לאות הרשימה ולכינויה העבריים את האות ואת הכינוי הערביים שהועדה המרכזית אישרה כמקבילים לאות ולכינוי העבריים, והכוחר רשאי להשתמש בפתק הצבעה בעברית בלבד או בעברית עם התרגום לערבית.

(ג) במקום פתק מודפס בהתאם להוראות הקודמות, יכול לשמש להצבעה גם פתק ריק שעליו מסומנים בכתב־יד את הרשימה או האות עם הכינוי, ותו לא; כל בוחר רשאי לקבל מועדת הקלפי פתק ריק.

(ד) בפתק הצבעה שיש עליו אות של אחת מרשימות המועמדים עם כינוי שונה מן הכינוי שאושר לפי חוק זה לאותה רשימה – ייחשב הקול על פי האות.

77. הממשלה תספק לוועדה המרכזית, על חשבון המדינה, פתקי הצבעה של כל רשימות המועמדים מודפסים בהתאם להוראות סעיף 76 (א) ו־ (ב). במספר שתקבע הועדה; הועדה המרכזית תעביר את פתקי ההצבעה לכל ועדות הקלפי לפחות יומיים לפני יום הבחירות.

78. (א) אלה יהיו קולות פסולים:

- (1) פתק הצבעה שאינו מתאים להוראות סעיף 76, או שגדלו, צבעו או הדפסתו שונים ממה שקבעה הועדה המרכזית;
- (2) פתק הצבעה ריק, שסומן בו דבר מלבד אות או כינוי ואות של רשימה, או שצורת הכתיבה שונה מזו שקבעה הועדה המרכזית;
- (3) סימן או דבר כמעטפת הצבעה או בפתק הצבעה העשוי לזהות את המצביע; אין בהוראה זו כדי לגרוע מהשימוש בפתק הצבעה ריק לפי סעיף 76 (ג);
- (4) מעטפת הצבעה שנתן בוחר לתוכה יותר מפתק הצבעה אחד;
- (5) מעטפה שאינה מאלה שסיפקה הועדה המרכזית;
- (6) מעטפת הצבעה של בוחר שהצביע לפי פרקים ט' או י' ואשר הגיעה לוועדה המרכזית לאחר היום ה־7 שלאחר יום הבחירות.

(ב) מותר לקבוע בתקנות הוראות נוספות בדבר פטילת קולות, ובלבד שהחלטת הועדה המרכזית בענין זה נתקבלה ברוב של שני שלישים מהמשתתפים בהצבעה.

79. (א) ספירת הקולות תהיה בכל קלפי על ידי ועדת הקלפי מיד אחרי גמר ההצבעה.

(ב) ועדת הקלפי תערוך פרוטוקול, בטופס אחיד שנקבע בתקנות, על פתיחת הקלפי ועל ספירת הקולות, ותעביר מיד את הפרוטוקול עם כל חומר ההצבעה לוועדה האזורית.

(ג) הועדה האזורית תסכם את ספירת הקולות של ועדות הקלפי, תערוך פרוטוקול על פעולתה ותעביר מיד את הפרוטוקול עם כל חומר הבחירות לוועדה המרכזית.

(ד) פרוטוקול של ועדת קלפי ושל ועדה אזורית יחתם בידי שנים מחברי הועדה לפחות, וביניהם יושב ראש הועדה או סגן יושב ראש; כל אחד מחברי הועדה וכל משקיף לפי סעיף 24 (ד), וכל חבר של הועדה המרכזית ושל הועדה האזורית, רשאי להוסיף בפרוטוקול את הערותיו.

ועדות קלפי
במקומות קלפי
באין יושב ראש
וסגן יושב ראש

80. על אף האמור בסעיף 24 (א), הרי בהעדר יושב ראש ועדת הקלפי וסגנו ממקום הקלפי ביום הבחירות, תפעל ועדת הקלפי, לצורך פרק זה, בכל מספר של חבריה הנוכחים במקום אותה שעה, והקשיש שבהם ימלא את תפקידי יושב ראש הועדה עד שבא היושב ראש או סגנו; נכח חבר אחד בלבד, יפעל הוא כועדת הקלפי והפרוטוקול שיחתום עליו לא יהיה טעון חתימה נוספת על אף האמור בסעיף 79 (ד).

פרק ח': תוצאות הבחירות

81. (א) בחלוקת המנדטים ישתתפו רק רשימות מועמדים שקיבלו, כל אחת, קולות כשרים במספר שאינו פחות מ-1% (אחד למאה) מסך כל הקולות הכשרים.

חלוקת המנדטים

(ב) סך כל הקולות הכשרים של כל הרשימות המשתתפות בחלוקת המנדטים יחולק למספר חברי הכנסת, והמספר השלם היוצא מן החילוק יהיה "המודד".

(ג) כל רשימה המשתתפת בחלוקת המנדטים תזכה במספר מנדטים כמספר השלם היוצא מחילוק קולותיה הכשרים במודד.

(ד) לכל רשימה שהשתתפה בחלוקת המנדטים כאמור ייקבע "עודף קולות" על ידי שינוכה ממספר קולותיה הכשרים המספר היוצא מהכפלת המודד במספר המנדטים שזכתה בו כאמור, ולפי תור גדלם של עודפים אלה יהיו הרשימות זכאיות לקבל כל אחת מנדט אחד נוסף מן המנדטים שנשארו אחרי חלוקתם לפי סעיף קטן (ג).

82. (א) שתי רשימות מועמדים שהתקשרו ביניהן ייחשבו לענין חלוקת המנדטים לפי סעיף 81 (ד) כרשימה אחת בעלת מספר הקולות הכשרים שקיבלו שתיהן יחד ובעלת המנדטים שזכו בהם שתיהן יחד, ובלבד שכל אחת מהן בפני עצמה קיבלה את אחוז הקולות הקבוע בסעיף 81 (א).

חלוקת מנדטים
במקרה של
רשימות קשורות

(ב) המנדטים שזכו בהם שתי הרשימות הקשורות יחולקו ביניהן לפי שיטת החלוקה הקבועה בסעיף 81 לגבי חלוקת כל המנדטים בין כל הרשימות.

83. רשימת מועמדים שזכתה במנדטים, יהיו האנשים ששמותיהם נקובים בראש הרשימה, בזה אחר זה, חברי הכנסת.

קביעת חברי
הכנסת

84. (א) משנסתיימה ספירת הקולות ותוך המועד הקבוע לכך בסעיף 11 לחוק-יסוד: הכנסת⁹, תפרסם הועדה המרכזית ברשומות את תוצאות הבחירות; ההודעה תפרט –

מסרסם תוצאות
הבחירות

- (1) את מספר הקולות הכשרים שנמסרו לכל אחת מרשימות המועמדים;
- (2) את מספר הקולות שנמצאו פסולים;
- (3) את מספר המנדטים שבהם זכתה כל אחת מרשימות המועמדים;
- (4) את שמות האנשים שנבחרו חברי הכנסת מכל רשימה ורשימה.

(ב) בכפוף להוראות סעיף 86 תהיה הודעה לפי סעיף זה ראייה חותכת לחלוקת המנדטים ולבחירת האנשים הנזכרים בהודעה.

(ג) הועדה המרכזית תמציא לכל אדם שנבחר תעודה חתומה בידי יושב ראש הועדה או שנים מסגני היושב ראש, המאשרת שהוא נבחר חבר הכנסת.

⁹ ס"ח תשי"ח, עמ' 69

85. רשימת מועמדים שהגישו בוחרים ולא קיבלה את אחוז הקולות הקבוע בסעיף 81 (א), חילוט הערבון או החזרתו שניתן עם הגשתה לטובת אוצר המדינה; אם אין לחלטו כאמור, יחזור לנותנו מיד לאחר פרסום תוצאות הבחירות ברשומות.

86. (א) כל אדם שהיה זכאי לבחור רשאי לערער לפני הכנסת על תוצאות הבחירות בטענה –

- (1) שהבחירות בקלפי מסוימת לא התנהלו כחוק;
 - (2) שבהנהלת הבחירות או במהלכן היה פגם העלול להשפיע על תוצאות הבחירות, על מספר הקולות או על חלוקת המנדטים;
 - (3) שהמנדטים לא חולקו כחוק.
- (ב) הערעור יוגש לכנסת תוך ארבעה עשר יום מיום פרסום תוצאות הבחירות.
- (ג) אחרי דיון בערעור רשאית הכנסת –
- (1) לבטל את הבחירות באזור קלפי מסויים ולצוות על עריכתן שנית;
 - (2) להכריז – מיד או אחרי עריכתן של הבחירות שנית – שפלוגי לא נבחר לחבר הכנסת וכי אדם אחר נבחר;
- החלטת הכנסת תהיה סופית.
- (ד) ערעור לפי סעיף זה לא יעכב את עבודת הכנסת, ותוצאות הערעור לא יגרעו מחוקיות ההחלטות שנתקבלו על ידיה.

87. (א) מועמד יכול להתפטר בכל עת; את ההתפטרות יגיש המועמד בעצמו בכתב או ישלח אותה מחוץ לארץ במברק או במסמך אחר מאושר על ידי קונסול ישראלי או על ידי נוטריון, אל יושב ראש הועדה המרכזית, ואם כבר נבחר יושב ראש הכנסת – אל יושב ראש הכנסת; כתב התפטרות מוקדם – פסול.

(ב) התפטר או נפטר מועמד אחרי פרסום רשימות המועמדים ולפני יום הבחירות, תפרסם הועדה המרכזית הודעה על כך ברשומות.

88. (א) מתום יום הבחירות ייהנו הנבחרים מחסינות פרלמנטרית; נבחר שנמצא במעצר או במאסר, ישוחרר מיד אחרי פרסום תוצאות הבחירות, אולם אם היה במעצר או במאסר בשל פשע, ישוחרר – אם לא שוחרר לפני כן על ידי השלטונות המוסמכים – כעבור ארבעה עשר יום לאחר פתיחת הכנסת, זולת אם החליטה בינתיים הכנסת ליטול את חסינותו.

(ב) מועמד שהיה לחבר הכנסת אחרי יום הבחירות ייהנה מחסינות פרלמנטרית מן היום שהיה לחבר הכנסת; אם היה אותו יום במעצר או במאסר, ישוחרר מיד, אולם אם היה במעצר או במאסר בשל פשע, ישוחרר – אם לא שוחרר לפני כן על ידי השלטונות המוסמכים – כעבור ארבעה עשר יום לאחר היום שהיה לחבר הכנסת, זולת אם החליטה בינתיים הכנסת ליטול את חסינותו.

פרק ט': הבחירות בקרב חיילים ושוטרים

תגורות

89. בפרק זה –
"חיילים" – חיילים בשירות סדיר לפי חוק שירות בטחון, בשירות קבע או בשירות מילואים של צבא-הגנה לישראל, לרבות חיילים בכלי שיט של צבא-הגנה לישראל הנמצאים ביום הבחירות מחוץ לגמל ישראלי;
"מחנה צבא" – לרבות משלט וכל שטח ומקום אחר המיועד אך ורק לצבא-הגנה לישראל.

- קלפיות לחיילים
90. (א) חיילים רשאים להצביע בקלפיות מיוחדות לחיילים; יושב ראש הועדה המרכזית יקבע את מקומות הקלפיות האלה לפי המלצת ראש המטה הכללי או בא-כוחו, והודעה על מקומות אלה תפורסם במקום ובצורה שנקבעו בתקנות.
- (ב) חייל הרוצה להצביע בקלפי לחיילים אינו מרותק לקלפי מסוימת.
- (ג) ההצבעה בקלפיות לחיילים תהיה בשעות שנקבעו בתקנות.
- (ד) בשעות ההצבעה לא יימצא אדם במקום קלפי לחיילים זולת חברי הועדה המרכזית, חברי ועדת הקלפי, נציג ראש המטה הכללי או בא-כוחו, בוחרים שהותרו להיכנס לשם הצבעה, שר הפנים או בא-כוחו וחיילים הדרושים לדעת ועדת הקלפי לשמירת הסדר.
- (ה) ועדות הקלפי לקלפיות לחיילים יתמנו על ידי הועדה המרכזית בהתייעצות עם ראש המטה הכללי או בא-כוחו, וחבריהן יהיו כולם חיילים שדרגתם אינה גבוהה מדרגת סמל; החייל בעל הדרגה הגבוהה ביותר ישמש יושב ראש ועדת הקלפי.
- הצבעה של חיילים
91. (א) חייל הרוצה להצביע בקלפי לחיילים חייב לזהות את עצמו כאמור בסעיף 74 ובנוסף לכך בתעודת החייל שלו.
- (ב) חייל המצביע בקלפי לחיילים ישים את המעטפה הנזכרת בסעיף 75 לתוך מעטפה שניה, וועדת הקלפי תציין על פני המעטפה החיצונית את שם המצביע, את מספר זהותו במרשם האוכלוסין, ופרטים אחרים שנקבעו בתקנות.
- (ג) ספירת הקולות של אלה שהצביעו בקלפיות לחיילים תהיה כפי שנקבע בתקנות.
- תעמולה בין חיילים
92. (א) תעמולת בחירות בכתב מותרת בין חיילים כמו בין לא-חיילים, אולם —
- (1) שום תעמולה לא תהיה מכוונת לחיילים בלבד;
- (2) שום חומר תעמולה לא יודבק או ייתלה במחנה צבא חוץ מן האמור בסעיף קטן (ב).
- (ב) בכל מחנה צבא, במרכז המחנה, יותקן לוח אחיד ועליו רשאי כל מי שהגיש רשימת מועמדים בהתאם לחוק זה להדביק את מצעו, העתק או תקציר מרשימת המועמדים שהגיש ומודעות על אסיפות בחירות שהוא קורא להן; הועדה המרכזית תספק לחזות אלה לשלטונות הצבא כשמצעי הרשימות וההעתק או התקציר מרשימות המועמדים כבר מודבקים עליהם.
- (ג) תעמולת בחירות ברבים בעל-פה, על כל צורותיה, אסורה במחנה צבא.
- (ד) בשני החדשים האחרונים שלפני יום הבחירות לא יהיו במחנות צבא פעולות הסברה מלבד על נושאים צבאיים, טכניים או מדעיים ומלבד שיעורים לעברית.
- חומשה לחיילים
93. המטה הכללי יורה שבמידת האפשרות הצבאית תינתן לחיילים חומשה שתאפשר להם להשתתף באסיפות בחירות.
- ביקורים במחנות צבא
94. יושב ראש הועדה המרכזית או חבר הועדה שהסמיכה לכך, רשאי, בתנאים שקבעה הועדה, לבקר בכל מחנה צבא כדי לבדוק אם נתמלאו בו הוראות חוק זה.
- הצבעה של שוטרים
95. (א) לא יאוחר מ-14 יום לפני יום הבחירות ימציא שר המשטרה ליושב ראש הועדה המרכזית רשימה שתפרט את שמו של כל שוטר הכלול בפנקס הבחורים ואשר ביום הבחירות יוצב, לשם מילוי תפקידו, מחוץ לשוב שרשימות הבחורים של אזורי הקלפי שבתחומו כוללות את שמו.

(ב) ברשימת השוטרים כאמור בסעיף קטן (א) יצויינו, ליד שמו של כל שוטר, אזור הקלפי שרשימת הבוחרים שלו כוללת את שמו, הפרטים המתייחסים אליו כפי שהם רשומים באותה רשימת בוחרים, ואזור הקלפי שבתחומו יוצב השוטר ביום הבחירות.

(ג) יושב ראש הועדה המרכזית יוציא את השמות הכלולים ברשימת השוטרים כאמור בסעיף קטן (א) מרשימות הבוחרים שבהן הם רשומים, יוסיף אותם לרשימות הבורחים של אזורי הקלפי שבתחומם יוצבו השוטרים, ויודיע על כך בכתב לשוטרים הנוגעים בדבר.

(ד) ההוצאות וההוספות לפי סעיף קטן (ג) ייעשו לפני מסירת רשימות הבוחרים לועדות הקלפי כאמור בסעיף 71 (ב) והן ייעשו בגוף העתקים שיימסרו לפי אותו סעיף.

(ה) יושב ראש הועדה המרכזית ימסור לכל אחד מחבריה את רשימת ההוצאות וההוספות לפי סעיף קטן (ג).

פרק י': הבחירות בכלי שיט

96. לא יאוחר מהיום ה-42 שלפני יום הבחירות ימסור שר הפנים לועדה המרכזית, לאחר התייעצות עם שר התחבורה, רשימה של כל כלי השיט וכן כל ידיעה בקשר לכלי השיט שביקשה הועדה.
97. הועדה המרכזית תקבע, לא יאוחר מהיום ה-37 שלפני יום הבחירות, את כלי השיט שבהם תתקיים הצבעה לפי פרק זה; לא תקבע הועדה כלי שיט כאמור אם היתה סבורה שביום ההצבעה לפי סעיף 99 יימצאו בו פחות מ-14 אזרחים ישראלים בני 18 ומעלה או שכלי השיט יימצא בנמל ישראלי.
98. מי שנמצא בתור ימאי או בתור נוסע בכלי שיט שנקבע כאמור בסעיף 97 רשאי להצביע באותו כלי שיט.
99. ההצבעה בכלי שיט תתקיים ביום החמישי שלפני יום הבחירות.
100. (א) ככל כלי שיט שבו מתקיימת הצבעה תמנה הועדה המרכזית, לא יאוחר מ-35 יום לפני יום הבחירות, שני אחראים לארגון ההצבעה ולניהולה (להלן – אחראים); אחד האחראים יהיה הקברניט, ואם אינו אזרח ישראלי – הימאי בעל הדרגה הגבוהה ביותר מבין הימאים אזרחי ישראל שבכלי השיט, והשני יהיה הימאי בעל הותק הגדול ביותר מבין הימאים שבכלי השיט שאינם קצינים ושהם אזרחים ישראלים.
- (ב) היו בכלי שיט יותר מימאי אחד כשיר להיות אחראי, יהיה לאחראי הקשיש שבהם.
- (ג) הועדה המרכזית תמנה ממלאי מקום לכל אחראי; ממלא מקום יפעל בתור אחראי אם נבצר מן האחראי למלא תפקידו.
- (ד) שני האחראים בכלי שיט יפעלו בכל ענין לפי פרק זה בצוותא.
101. לא יאוחר מ-30 יום לפני יום הבחירות ישלח יושב ראש הועדה המרכזית לאחראים את כתבי המינוי שלהם ושל ממלאי מקומם, קלפי, מלאי של מעטפות הצבעה פני-מיות וחיצוניות, פתקי הצבעה ריקים וחומר בחירות אחר, הכל כפי שאישרה הועדה המרכזית.

102. מיד לאחר קבלת כתבי המינוי לפי סעיף 101 יקבעו האחראים במקום בולט בכלי השיט לוח מודעות ועליו ידביקו הודעה על הקביעה לפי סעיף 97 ועל יום ההצבעה לפי סעיף 99, את ההודעות לפי סעיפים 104 עד 106 מיד לאחר קבלתן והודעות אחרות על סדרי ההצבעה; לא יהיו מודעות אחרות על הלוח.	לוח מודעות
103. האחראים יקבעו את שעות ההצבעה, ובלבד שיהיו לא פחות משמונה שעות להצבעה, ויפרסמו, לא יאוחר מ־48 שעות לפני תחילת ההצבעה, הודעה על לוח המודעות בדבר שעות ההצבעה ומקום ההצבעה.	שעות ההצבעה ומקומה
104. בתום המועד להגשת רשימות המועמדים ישלח יושב ראש הועדה המרכזית לאחראים הודעה על כינויי רשימות המועמדים, שמות המועמדים והאות שהוצעה לכל רשימה – הכל כפי שהוגשו לוועדה המרכזית לפי סעיף 57.	רשימות המועמדים
105. נתפרסמו רשימות המועמדים ברשומות לפי סעיף 65, יודיע יושב ראש הועדה המרכזית במברק לאחראים על אותם השינויים שחלו בפרטי ההודעה לפי סעיף 104, אשר הועדה המרכזית החליטה שיש להודיע עליהם.	שינויים
106. נתפרסמה ברשומות הודעה על התקשרויות בין רשימות מועמדים, לפי סעיף 67, יודיע יושב ראש הועדה המרכזית במברק על כך לאחראים.	הודעה על התקשרויות
107. (א) הרוצה להצביע בכלי שיט חייב לזהות את עצמו בפני האחראים כאמור בסעיף 74 (ב).	זיהוי המצביעים
(ב) מי שהצביע, יטביעו האחראים בתעודת זהות או בפנקס הזיהוי שלו חותם המעיד שהצביע לבגסט וינקבו את התעודה או הפנקס.	
108. האחראים יקבעו תא להצבעה המסתייר את הבוחר מעיני הזולת וידאגו שיהיה בו מכשיר כתיבה.	תא ההצבעה
109. בשעות ההצבעה לא יימצא במקום ההצבעה שום אדם זולת האחראים ובוחרים שהותרו להימצא בו לשם הצבעה.	נוכחות במקום ההצבעה
110. (א) בזדהה הבוחר, יתנו לו האחראים מעטפת הצבעה ופתק הצבעה מאלה שסופקו לפי סעיף 101; בתא ההצבעה יכתוב הבוחר על פתק ההצבעה את אות הרשימה שבעדה הוא מצביע או את האות עם הכינוי, ויתן את הפתק במעטפת ההצבעה; את המעטפה ישים למעטפה חיצונית והאחראים יצינו עליה את שם הבוחר, את מספר זהותו במרשם האוכ"ל ופרטים אחרים שנקבעו בתקנות; האחראים והבוחר יחתמו על המעטפה החיצונית והבוחר יתן אותה לתוך הקלפי. (ב) מותר לבוחר להשתמש בפתק הצבעה מודפס כאמור בסעיף 76.	אופן ההצבעה
111. האחראים ינהלו פרוטוקול על מהלך ההצבעה בטופס שנקבע בתקנות ויחתמו עליו עם תום ההצבעה.	פרוטוקול
112. מיד לאחר תום ההצבעה ינעלו ויחתמו האחראים את הקלפי וישלחו אותה ביחד עם הפרוטוקול לוועדה המרכזית בדואר אויר רשום או באופן אחר שעליו הורה יושב ראש הועדה המרכזית לאחר התייעצות עם שר הפנים.	שיגור חומר הצבעה לוועדה המרכזית

113. (א) שמירת הקלפיות, פתיחתן, בדיקת מעטפות ההצבעה וספירת הקולות יהיו בידי הועדה המרכזית על פי הסדרים שקבעה.
(ב) היתה בקלפי מעטפת הצבעה של מי שאיננו בעל זכות לבחור או של מי שכבר הצביע, תשמיד הועדה המרכזית את המעטפה בלי לפתחה.
114. חומר הצבעה כאמור בסעיף 112, שהגיע לידי יושב ראש הועדה המרכזית, או למי שהוא הסמיכו לקבלתו, לאחר היום ה-7 שלאחר יום הבחירות, לא תטפל בו הועדה המרכזית ותורה להשמידו; על ההשמדה ייערך פרוטוקול.
115. על אף האמור בכל דין אחר לא תיערך בקורת בצרורות המיועדים לועדה המרכזית.
116. (א) לא תהיה בכלי שיט תעמולת בחירות על-ידי אסיפות או רמקולים.
(ב) בכלי שיט לא יוצג ברבים ולא יחולק חומר תעמולה וזולת חומר שהמציאה הועדה המרכזית ובהתאם להוראותיה.
(ג) משעה 7 בערב שלפני יום ההצבעה ועד תום ההצבעה לא תהיה בכלי שיט תעמולת בחירות על-ידי העברת שידורי רדיו ברמקולים.
(ד) הקברניט וכל ימאי בדרגת קצין לא יקחו חלק בתעמולת בחירות בכלי שיט; העובר על הוראה זו יהיה אחראי אחריות משמעתית, בנוסף לאחריותו הפלילית.

פרק י"א : עונשין

117. (א) המזייף פנקס בוחרים או רשימת בוחרים והמשנה או משמיד אחד מאלה שלא כדין, דינו – מאסר שבע שנים או קנס 10,000 לירות; נעברה העבירה על ידי מי שממונה על הכנת הפנקס או הרשימה, החזקתם, שמירתם או הצגתם, דינו – מאסר ארבע עשרה שנה או קנס 10,000 לירות.
(ב) פסקה (7) לחוספת לחוק סדר הדין הפלילי, תשכ"ה–1965¹⁰, לא תחול על עבירה לפי סעיף זה.
118. המזייף רשימת בוחרים שמסר שר הפנים לועדה המרכזית או שמסרה הועדה המרכזית לועדת קלפי, המשנה או משמיד רשימה כזאת שלא כדין, דינו – מאסר שבע שנים או קנס 10,000 לירות; נעברה העבירה על ידי חבר של ועדת בחירות או על ידי אדם הממונה על החזקת הרשימה או שמירתה או על קלפי או על שמירת הסדר במקום קלפי, דינו – מאסר ארבע עשרה שנה או קנס 10,000 לירות.
119. (א) אלה דינם מאסר שנתיים או קנס 2,500 לירות:
(1) המפריע את המהלך הסדיר של הבחירות;
(2) המכין או המפיץ פתקי הצבעה שאינם בהתאם להוראות חוק זה;
(3) המפריע לבחור בהצבעה או המונע אותו מהצבע;
(4) המטפל בקלפי בלי רשות או המוציא קלפי מרשות הממונים עליה;
(5) המתערב בלי רשות בפתיחת קלפי או בספירת הקולות;
(6) המשמיד, המלכלך, המסמן, המעלים או הלוקח שלא כדין פתק הצבעה המצוי כחא הצבעה במקום קלפי, באופן העשוי להפריע להצבעה;
(7) המשמיד, המעלים או הלוקח שלא כדין חומר הצבעה שיש להעבירו לועדה אזורית או לועדה המרכזית.

¹⁰ ס"ח תשכ"ה, עמ' 161.

(ב) נעברה עבירה לפי סעיף זה על ידי חבר של ועדת בחירות או על ידי אדם הממונה על קלפי או על שמירת הסדר במקום הקלפי, דינו – מאסר חמש שנים או קנס 5,000 לירות.

נטישת חומר הצבעה

120. יושב ראש ועדת קלפי או ממלא מקומו לפי סעיפים 24 או 80, הנוטש, לאחר גמר ספירת הקולות, את פרוטוקול ההצבעה או את חומר ההצבעה האמורים בסעיף 79, דינו – מאסר חמש שנים או קנס 5,000 לירות.

אי-מילוי חובה על-ידי אחראי

121. אחראי לפי פרק י' שלא מילא חובה המוטלת עליו באותו פרק, דינו – מאסר חמש שנים או קנס 5,000 לירות.

שחיתות ואיום

122. ואלה דינם מאסר חמש שנים או קנס 5,000 לירות:

- (1) הנותן או המציע שוחד על מנת להשפיע על בוחר להצביע או להימנע מהצביע, בכלל או בעד רשימת מועמדים מסויימת;
- (2) המקבל או המסכים לקבל שוחד, לעצמו או לאדם אחר, כדי שיצביע או יימנע מהצביע, בכלל או בעד רשימת מועמדים מסויימת;
- (3) המאיים על בוחר בגרימת נזק, לו או לאדם אחר, אם הבוחר יצביע או יימנע מהצביע, בכלל או בעד רשימת מועמדים מסויימת;
- (4) המבטיח לבוחר עבודה אם יצביע או יימנע מהצביע בעד רשימת מועמדים מסויימת;
- (5) המפטר או מאיים לפטר אדם מעבודה או מונע או מאיים למנוע ממנו קבלת עבודה כדי שיצביע או לא יצביע או משום שהצביע או לא הצביע בעד רשימת מועמדים מסויימת או משום שנמנע או לא נמנע מהצבעה, או כדי שיימנע או לא יימנע או משום שנמנע או לא נמנע מתעמולת בחירות, בכלל או בעד רשימת מועמדים מסויימת.

123. אין נפקא מינה בשוחד –

דרכי שוחד

- (1) אם היה כסף, שווה כסף, שירות או טובת הנאה אחרת, למעט הובלת בוחר בכלי רכב אל מקום הקלפי וממנו לצורך הצבעתו;
- (2) אם היה בעד פעולה של הלוקח עצמו או בעד השפעתו על פעולת אדם אחר;
- (3) אם ניתן מידי הנותן או כאמצעות אדם אחר, אם ניתן לידי הלוקח או בשביל הלוקח לידי אדם אחר, אם ניתן מתחילה או בדיעבד, ואם הנהנה מן השוחד היה הלוקח או אדם אחר.

124. ואלה דינם מאסר שנתיים או קנס 2,500 לירות:

הצבעה שלא כחוק

- (1) המשתמש לצורך זיהויו בפני ועדת קלפי או בפני אחראי לפי פרק י' בתעודת זהות או בפנקס זיהוי שאינם שלו, או שנעשה בהם רישום או שינוי כלשהם שלא כדין, בכוונה להטעות את ועדת הקלפי או את האחראי, ולא הוכיח כי השימוש היה בתום לב;
- (2) המצביע יותר מפעם אחת, בין באותה קלפי ובין בקלפיות שונות;
- (3) המטיל בכוונה לתוך הקלפי יותר ממעטפה אחת, בין שיש בה פתק הצבעה ובין שהיא ריקה.

125. הדורש או המקבל בעד השכרה של אולם לשם אסיפת בחירות שכר העולה על השכר הממוצע שקיבל בשנה שקדמה לשנת הבחירות בעד השכרת אותו אולם למטרות דומות, דינו – מאסר שנתיים או קנס 2,500 לירות.

הפקעת שכר אולמות

126. אלה דינם מאסר ששה חדשים או קנס 250 לירות:

עבירות אחרות
בקשר לבחירות

- (1) המפריע למהלך הסדיר של אסיפת תעמולה לבחירות מטעם רשימת מועמדים שפורסמה לפי סעיף 65;
- (2) המסיר, המשמיד או המלכלך מודעה בעניני בחירות מטעם ועדת בחירות או מודעה שיש בה תעמולת בחירות מטעם רשימת מועמדים שפורסמה לפי סעיף 65, למעט מודעה שהודבקה בביתו, חנותו או משרדו בלי הסכמתו או שעבר זמנה של המודעה;
- (3) המשמיד או המעלים חומר תעמולה לבחירות מטעם רשימת מועמדים שפורסמה לפי סעיף 65, או המונע באופן אחר חומר כזה מלהגיע לתעודתו החוקית;
- (4) המכין, המפיץ או המדביק מודעות שיש בהן תעמולת בחירות מטעם רשימת מועמדים ושגדלן עולה על המידות שקבעה לכך הועדה המרכזית;
- (5) המנהל ביום הבחירות תעמולת בחירות, בכתב, בעל-פה או בצורה אחרת, במקום קלפי או במרחק של פחות מ-25 מטר ממנו;
- (6) המפר הוראה מהוראות חוק זה שלא נזכרה בפרק זה.

תעמולת בחירות
אנב טיפול
בעניני תעודת
זהות

127. עובד המדינה, פקיד של הועדה המרכזית, של ועדה אזורית או של ועדת קלפי, וכן הממונה על מחנה עולים או פקיד מפקידי, הממלא טופס בקשה לתעודת זהות לזולתו, או המקבל לידו תלוש רישום של זולתו לשם העברת התלוש ללשכת מרשם האוכלוסין, ואגב כך מנהל תעמולת בחירות, דינו – מאסר שלושה חדשים או קנס 100 לירות.

סמכות וכו'

128. לענין עבירות לפי פרק זה, למעט סעיף 117 –

- (1) הסמכות לדון בהן ולהטיל את הענשים הקבועים להן תהיה בידי בתי משפט השלום;
- (2) לא יהיה היועץ המשפטי לממשלה רשאי לעכב את הליכי המשפט.

פרק י"ב: שונות

תעמולה עד מתי

129. משעה 7 בערב ביום שלפני יום הבחירות ובכל יום הבחירות לא תהיה תעמולת בחירות על-ידי אסיפות, תהלוכות, רמקולים או שידורים ברדיו.

תעמולת בחירות
על-ידי עובדי
הציבור וחיילים

130. (א) עובד המדינה, כולל עובד שירות התעסוקה, רשות הפיתוח וועדות הבחירות, וכן עובד של רשות מקומית, של הסוכנות היהודית או של הקרן הקימת לישראל, אשר יש להם סמכות מינהלית לרבות סמכות לפי תקנות ההגנה (שעת-חירום), 1945¹¹, או תפקיד שכרוך בו מגע עם קהל, לא יקחו חלק בתעמולת הבחירות.

(ב) חיילים בשירות סדיר לפי חוק שירות בטחון או בשירות קבע של צבא-ההגנה לישראל וכן המשרתים בשירות מילואים על פי החוק האמור לא יקחו חלק בתעמולת הבחירות.

(ג) בית המשפט שהרשיע אדם בשל עבירה על הוראות סעיף קטן (א) יורה, בנוסף על כל עונש, על השעייתו מעבודתו או ממילוי תפקידו, ללא תשלום, עד ליום הבחירות; אין בהוראה זו כדי למנוע העמדת אותו אדם לדין משמעת.

11 ע"ר 1945, חוס' 2 מס' 1442, עמ' 855.

131. ביום הבחירות וביום שלפני כן לא יופעלו הסמכויות להטלת עוצר לפי תקנות ההגנה (שעת-חירום), 1945, אלא באישור הוועדה המרכזית; הוראה זו לא תחול במקרה שבאותו זמן יתנהלו בשטח המדינה פעולות מלחמתיות.

אי-הפעלה של
סמכויות להטלת
עוצר

132. (א) הוועדה המרכזית תמליץ לפני הממונים על השטחים שבהם מוגבל חופש התנועה לפי תקנות ההגנה (שעת-חירום), 1945, או לפי תקנות-שעת-חירום (אזורי בטחון), תש"ט—1949¹², על פעילי הגופים המיוצגים בכנסת היוצאת ועל פעילי רשימות המועמדים שיש לתת להם רשיונות לתנועה חפשית בשטחים אלה; ההמלצה תינתן לפי הצעת באי-כוחם של אותם הגופים והרשימות; הממונים האמורים יתנו את הרשיונות ותקפם יהיה מן היום ה-52 שלפני יום הבחירות ועד למחרת יום הבחירות.

חופש תנועה
בשטחים מיוחדים

(ב) חופש התנועה של חברי ועדות הקלפי ושל משקיפים לפי סעיף 24 (ד) באזורי פעולתם ביום הבחירות, חופש התעמולה בכתב ובעל-פה, וכן יתר סדרי הבחירות, יהיו בשטחים האמורים בסעיף קטן (א) כמו בשאר שטחי המדינה.

(ג) על חברי הוועדה המרכזית, ועל חברי הוועדות האזוריות באזורי פעולתן, לא יחולו בשטחים האמורים בסעיף קטן (א) כל הגבלות של חופש התנועה מיום בחירתם או מינויים ועד למחרת יום הבחירות.

133. (א) האולמות הציבוריים במחנות עולים שבהם נוהגים לכנס אסיפות, יועמדו על ידי הממונים על המחנות לרשותן של הסיעות שבכנסת היוצאת ושל רשימות המועמדים לשם עריכת אסיפות בחירות.

הוראות בנוגע
למחנות עולים
וכו'

(ב) הממונים על מחנות עולים יקציבו לסיעות שבכנסת היוצאת ולרשימות המועמדים מקום מתאים להדבקה של מצעיהן, העתק או תקציר מרשימת המועמדים ומודעות על אסיפות בחירות.

(ג) הוועדות האזוריות יתנו הוראות לשם קיום סעיפים קטנים (א) ו-(ב).

(ד) בנוגע לחופש הכניסה ולחופש התעמולה לבחירות, דינם של מחנות עולים כדין שאר ישובים.

(ה) בתחומי מחנות העולים, דינם של פקידי הסוכנות היהודית המטפלים בעולים כדין עובדי המדינה לפי סעיף 130 (א).

(ו) "מחנות עולים", לענין סעיף זה — לרבות בתי עולים, מחנות עבודה ומעבדות.

134. ועדת הכספים של הכנסת היוצאת תקבע את תקציב ועדות הבחירות על פי הצעת הוועדה המרכזית; אוצר המדינה יעמיד כספי תקציב זה לרשות יושב ראש הוועדה המרכזית שיהיה ממונה על הוצאתם.

תקציב

135. הממשלה תקציב לרשימות המועמדים שפורסמו לפי סעיף 65 נייר וחמרים בני פיקוח אחרים הדרושים לצרכי תעמולה לבחירות; הכמות הכוללת של חמרים אלה תיקבע על פי הצעת הוועדה המרכזית ותחולק בין רשימות המועמדים כפי שהוועדה תמצא לצורך.

הקצבת חמרים
בני פיקוח

136. עובד שעבד אצל מעביד לפחות 14 ימים רצופים סמוך ליום הבחירות, וכן עובד שעבד בעבודות יומות אצל אחד המוסדות הציבוריים לפחות 14 ימים מתוך החדשיים שלפני יום הבחירות, ישלם לו המעביד את השכר שהעובד היה משתכר אצלו ביום הבחירות אילולא שבת.

זכות לשכר
ליום הבחירות

¹² ס"ח תש"ט, עמ' 137.

137. כל קובלנה בקשר למעשה או למחדל לפי חוק זה מסורה לסמכותה היחידה של הועדה המרכזית; שום בית משפט לא ייזקק לבקשת סעד בקשר למעשה או למחדל כזה או בקשר להחלטה או להוראה של הועדה המרכזית, של יושב ראש הועדה וסגניו, של יושב ראש הועדה, של ועדה אזורית או של ועדת קלפי – חוץ מן המקרים שלגביהם ישנה בחוק זה הוראה אחרת.
138. (א) כל חבר של הועדה המרכזית וכל משקיף בה כאמור בסעיף 24 (ד) רשאי לעיין ברשימה של ועדות הקלפי וחבריהן מיד לאחר שנתמנו ועדות אלה, ולהעתיקה.
(ב) הועדה המרכזית רשאית להחליט שיימסרו לה ידיעות שבכתב נוספות.
139. רישומו של אדם בפנקס בוחרים לא ישמש הוכחה לטענה, ולא ישמש מניעה להכשלת הטענה, שהוא אזרח ישראלי או שהוא נמצא בישראל כדין.
140. לשכות מרשם האוכלוסין אינן חייבות להוציא תעודת זהות למי שלא ביקש אותה לפחות ארבעה עשר יום לפני יום הבחירות, אך מי שביקש תעודה עד אותו יום, חייבת לשכת המרשם להוציאה עד היום שלפני יום הבחירות.
141. חל מועד מהמועדים הנקובים בחוק זה כאחד מימי המנוחה כמשמעותם בפקודת סדרי השלטון והמשפט, תש"ח-1948, יידחה המועד ליום חול הראשון שאחרי אותו יום.
142. כל מקום שחוק זה קובע שפעולה מסויימת תיעשה מספר מסויים של ימים לפני יום הבחירות, רשאית הועדה המרכזית, אם ראתה סיבה מספקת לכך וברוב של שני שלישים מהמשתתפים בהצבעה, להאריך את המועד לאותה פעולה עד לחמישה ימים נוספים.
143. על ערעורים לפי חוק זה לא יחול סעיף 142 או כל הוראה בחיקוק אחר המאפשרת הארכת מועדים.
144. ערעור לפי חוק זה פטור מאגרות בית משפט וממס כולים על יפוי כוח.
145. (א) שר הפנים רשאי בהסכמת הועדה המרכזית או על פי המלצתה להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לחוק זה, במידה שחוק זה אינו מכיל הוראות לגביו, ובכלל זה בענינים אלה:
- (1) הכנת הבחירות, הנהלתן וקביעת תוצאותיהן;
 - (2) סדר הדיונים בוועדות הבחירות;
 - (3) שמירה על רשימות הבוחרים מזמן מסירתן על ידי שר הפנים לידי הועדה המרכזית;
 - (4) סדר הבחירות בין חיילים;
 - (5) סדר הבחירות בכלי שיט;
 - (6) כל ענין שעליו נאמר בחוק זה שייקבע בתקנות.
- (ב) תקנות בדבר סדר הבחירות בין חיילים יותקנו לאחר התייעצות עם שר הבטחון והן אינן טעונות פרסום ברשומות; בדיונים של הועדה המרכזית הנוגעים לבחירות בין חיילים או לבחירות בשטחים הנזכרים בסעיף 132 (א) ישתתף שר הבטחון או בא-כוחו.

(ג) בתקופה שבין 60 יום לפני יום הבחירות ועד יום פרסום תוצאות הבחירות ברשומות רשאית הוועדה המרכזית ליתן הוראות-שעה בענינים האמורים בסעיף קטן (א); הוראה שיושב ראש הוועדה קבע שהיא סוטה מהתקנות לפי סעיף קטן (א) לא תתקבל אלא אם ראתה הוועדה שנסיבות השעה מצדיקות אותה הוראה; הוראות לפי סעיף קטן זה יכולות להיות כלליות או לחול על אזורי בחירות או ועדות בחירות מסויימים; הן יפורסמו או יובאו לידיעת הנוגעים בהן כפי שהוועדה המרכזית תמצא לנכון; הן אינן טעונות פרסום ברשומות.

(ד) שר הבטחון רשאי, תוך 24 שעות מהחלטת הוועדה המרכזית לפי סעיף קטן (ג) בענינים הנזכרים בסעיף 91, לערער על ההחלטה לפני ועדת החוץ והבטחון של הכנסת, אם לדעתו עלולה ההחלטה לפגוע בבטחון המדינה; ועדת החוץ והבטחון רשאית לאשר, לבטל או לשנות את החלטת הוועדה המרכזית או לקבל החלטה אחרת במקומה.

146. (א) שר הפנים רשאי לאצול מסמכויותיו לפי פרקים ג' ו-ה' וסעיף 71 (א); אצל שר הפנים מסמכותו להכריע בעררים לפי סעיף 44, יפרסם על כך הודעה ברשומות.

אצילת מסמכות

(ב) הוועדה המרכזית רשאית לאצול מסמכויותיה ליושב ראש הוועדה יחד עם סגניו ולהעביר לביצועם תפקידים המוטלים עליה, למעט הסמכויות או התפקידים לפי סעיפים 17 (ג), 19 (ג), 21 (ב), 68 (ג), 76, 84, 90, 137, 142 ו-145 והסמכות שלא לאשר רשימת מועמדים.

147. על אף האמור בחוק זה או בכל דין אחר, רשאי שר הפנים לכלול בפנקס הבחורים לשנת הפנקס שהיום הקובע שלה הוא יום א' בניסן תשכ"ט בחורים שמענם הרשום באותו יום במרשם האוכלוסין נמצא בשטח המוחזק על ידי צבא-הגנה לישראל, ורשאי השר, לאחר התייעצות עם יושב ראש הוועדה המרכזית, לתת הוראות בכל ענין הנוגע לביצוע סעיף זה ובכל ענין אחר הנוגע להצבעתם של בוחרים כאמור; הוראות אלה יובאו לידיעת הנוגעים בהן כפי ששר הפנים ימצא לנכון; הן אינן טעונות פרסום ברשומות.

הוראות שעה

148. בשנה המתחילה ביום ט"ו בחשון תשכ"ט (6 בנובמבר 1968) ייעשו הפעולות לפי סעיפים 21 (ב) ו-68 (ג) במועד הקבוע בהם אולם לא יאוחר מ-42 יום לפני יום הבחירות.

הוראת מעבר

149. תקנות-שעת-חירום אין בכוחן לשנות חוק זה, להפקיע זמנית את תקפו או לקבוע בו תנאים.

חסינות החוק

150. שר הפנים ממונה על ביצוע חוק זה; כל משרדי הממשלה והרשויות המקומיות יגישו את העזרה שתדרוש מהם הוועדה המרכזית.

ביצוע

זרח ור הפטיג

שר הדתות

ממלא מקום שר המשפטים

לוח השוואה — חוק הבחירות לכנסת, תשי"ט—1959

הסעיף החדש	הסעיף הקודם	הסעיף החדש	הסעיף הקודם	הסעיף החדש	הסעיף הקודם
105	56יב	76	33	3	1
106	56יג	78	א33	א)56	2
107	56יד	77	34	א)56, ב)	3
108	56טו	79	35	5	א)4
109	56טז	80	36	6	ב)4
110	56יז	81	37	7	ג)4
111	56יח	85 רישה	א37	129	א)5
112	56יט	82	38	136	ב)5
113	56כ	83	39	8	6
114	א56כא	84	40	14	8
115	56כב	85 סימה	א40	15	9
116	56כג	86	41	16	10
118	57	87	42	17	11
119	58	88	43	18	12
120	א58	56ד)	44 רישה	19	13
121	58ב	56ג)	44 סימה	20	א13
122	59	135	45	21	14
123	א59	130	47	22	א14
124	60	125	48	23	15
125	61	133	49	24	16
126	62	131	50	25	17
127	63	132	51	4	א)18
128	64	89 רישה	א)52 רישה	57	א)18—ב)18
141	א)65	90	52	58	19
142	א)65	91	53	59	20
143	66	92	54 א)ד)	60	א20
140	67	89 סימה	54 ה)	61	21
138	68	93	55	62	22
146)ב	א68	94	56	63	23
69	69	95	א56	א)64, ב)	24
137	70	1	ב56	65	25
145	71	96	356	66	25
64)ג	א)72	97	756	67	26
144	א)72	98	ה56	68	27
149	א72	99	756	70	א27
150	א)73	100	756	71 ב)	28
134	א)73	101	ח56	72	29
147	תשכ"ט 50	102	ט56	73	30
148	תשכ"ט 51	103	י56	74	31
		104	יא56	75	32

לוח השוואה – חוק פנקס הבוחרים לכנסת, תשי"ט–1959

הסעיף החדש	הסעיף הקודם	הסעיף החדש	הסעיף הקודם
44	33	1	1
45	34	26	9
46	35	2	10
47	36	27	11
48	37	9	12
49	38	10	13
144	39(A)	11	14
50	39(B)	12	15
51	40 רישה	13	16
143	40 סיפה	28	19
52	41	29	20
53	42	30	21
45	43	32	22
55	44	31	23
(A)71	45	33	24
139	46	34	25
117	47	35	26
141	48	36	27
137	49	37	28
הרשמת	50	38	29
146	51	39	30
145	52	40	31
149	53	41	31A
הרשמת	54	42	31B
		43	32